

це зробив і ще, сподіваємося, зробить носій стихії творчого поступу у його майбутніх творчих змаганнях. Вони віддзеркалюють складові науково-педагогічного доробку Миколи Зимомрі, доктора філологічних наук, професора Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, академіка АН Вищої школи України. Звідси – щире побажання: хай щастить нашому побратимові успішно шукати й далі слово – золотого горіха зерно...

У бібліографічному покажчику Миколи Зимомрі представлено його праці за останні три роки. Покажчик присвячений до 70- річчя вченого. Наукова цінність бібліографічного і біографічного покажчика викликає чималий інтерес, адже для читачів цікаво простежити за характером наукових пошуків Миколи Івановича. Вартість покажчика поглиблюється вступною статтею про життя і творчість ученого. Перед читачем постає цікавий творчий шлях літературознавця, поета, світового германіста, перекладача. Захоплення викликає громадянська, педагогічна, науково-організаційна літературна діяльність

Ключові слова: бібліографічний показник, творчий шлях, педагогічна діяльність, літературознавець, поет, світовий германіст, перекладач, германіст.

Natalia Naumenko, prof. (Kyiv) Mykola Tkachuk, Professor. (Ternopil) Word — golden walnut grain

The bibliography index of Mykola Zymomria presents his works for the past three years. The index is devoted to the 70th anniversary of the scientist. The scientific value of bibliographical and biographical index is of great interest, because it is interesting for readers to trace the nature of scientific research done by Mykola Ivanovych. The value of the index is increased by introduction describing the life and work of the scientist. The reader is faced an interesting career of literary critic, poet, world known Germanist and translator. His civic, educational, scientific and organizational literary activity inspires.

Keywords: bibliography, career, educational activities, literary critic, poet, translator and Germanist.

Микола Зимомря, д-р філол. наук, проф. (Дрогобич)

Автографи Миколи Мушинки: до питання про сутність інтелектуальної основи діалогу (До 80-річчя від дня народження Миколи Мушинки)

Оригінальні автографи демонструють, як правило, такі інтерпретаційні судження, що містять безпосередні вираження досвіду їхнього творця з проекцією на його інтелектуальну основу. Це переконливо засвідчують численні дарчі написи доктора філології, члена Національної Академії України Миколи Мушинки, адресовані автору цих рядків. Ось, наприклад, одне з тих особливо змістовних словесних пояснень людської приязні, що має під пером визначного науковця різновекторну орієнтацію на об'єктивне сприйняття теперішнього та його проекції на майбутнє: «Микола Іванович Зимомря з Миколою Івановичем Мушиною мають спільні не тільки імена й по батькові, але й спільну долю та спільні уподобання. Дай Тобі, Боже, дорогий Миколо, і в майбутньому бути таким одержимим, як досі! М. Мушинка. **2.6.1991**». Ці рядки Микола Мушинка полишив в альбомі «Изобразительное искусство Закарпатья» (Москва, 1973, 158 с.), власне, на тлі картини «Невістка» улюбленого художника Андрія Коцки (1911 – 1987). До речі, не зважаючи на те, що названу працю упорядкував український художник світової слави Йосип Бокшай (1891 – 1975), книжка потрапила під заборону. Її спричинив якийсь партійний невіглас, прізвище якого тут нема потреби й нагадувати – хай розпливається в забутті.

Андрій Коцка подарував її лікареві й одержимому уболівальникові за долю української культури Петрові Мізуну (1930 – 1997). Як не згадати про те, що цей талановитий хірург простягнув мені розкішний альбом і чомусь звернувся з такими словами, які стали для мене своєрідним гаслом: «Бог Вам дав дар берегти своє. То й збирайте розкидані скарби рідного народу та бережіть! Моя справа – лікувати...». Зі свого боку я подарував ошатне видання синові Іванові. Є впевненість: син подарує комусь далі. І, таким чином, книжка матиме певний знак і стане «вічним подарунком»... До слова, того ж

червневого дня Микола Мушинка побував в Університетському провулку, тобто в мене вдома. Ми пили чай, а попри чай і «живу воду». Гість вручив мені низанку своїх публікацій, у т.ч. «Фолклор Руснацох Войводини. Народни обряди и шпиванки» (Нови Сад, 1988). Серед них впадає в око цікавий дарчий напис: «Свому дорогому другові Зимомрі Миколі на добру згадку про зустріч в його гостинній хаті. М. Мушинка. Ужгород, 2-го червня 1991р.».

Один з дарчих написів міститься на книжці «Академік Станіслав Дністрянський (1870 – 1935). Біобібліографія.» (Київ, 1992, 94 с.) «Другові Миколі Зимомрі на добру пам'ять – М. Мушинка. Пряшів, 15 вересня 1993 р.».

Ось враження Миколи Мушинки від перебування на березі Балтійського моря: «Дорогому Другові і Побратимові Миколі Зимомрі на пам'ять нашої незабутньої зустрічі в Слупську цей другий примірник дарує Микола Мушинка.

Слупськ, 29 квітня 1995 р.» Промовистий для мене автограф ліг на сторінку чергової його праці «Заповіт предків» (Пряшів, 1994, 62 с.).

Винятково вагомим для мене було видання книжки під красномовною назвою «Благовісник праці» (Ужгород-Пряшів, 1998, 442 с.). Йдеться про ювілейний збірник, що мені вдалося упорядкувати й видати з нагоди його 60-річчя, відзначення якого припало на 20 лютого 1996 року. Сутність метафоричної назви використав Ювіляр в іншому аргументованому дарчому написі. Він міститься на збірці його спогадів «Колеса крутяться... Книга I» (Пряшів, 1998, 204 с.): «Дорогому Другові Миколі Зимомрі з щирою подякою за його приязнь до моєї скромної творчості дарує Благовісник праці. Пряшів, 17.7.1998 р.».

Зрозуміло, завжди приємно відчутти радість, до якої ти причетний. Так, стосовно моєї участі у відзначенні згаданого Ювілею, то він вважав за доцільне підкреслити її одразу після торжества: «Вельмишановному Другові Миколі Зимомрі, науковцеві з душею поета, з глибокою подякою за те, що він взявся за вшанування 60-ліття моєї скромної наукової роботи. Пряшів, 25.9.1997. М. Мушинка». Примітно, що цей автограф вписаний на титульну сторінку рідкісної книжки Миколи Мушинки «Науковець з душею поета. До 60-річчя від народження Ореста Зілінського 1923 – 1976» (С. Бавнд-Брук, 1983). Викликає почуття пізнавальної інтенції й лаконічне твердження автора збірки «Розмови з однодумцями» (Пряшів, 2004, 158 с.): «Дорогому другові Миколі Зимомрі – на добру згадку. М. Мушинка. 24. 7.2004 р.» Тут оптимальною постає простота смисловислову, контекст якого зрозумілий, у першу чергу, для співрозмовників. Адже вони сприймають правду за істину: «У всякого своя доля...». Так, автографи фіксують не тільки Час, що постає живою суб'єктною величиною, якщо її сприймати крізь призму пережитого; вони фіксують також і тривоги з radoщами, і радощі з болями, які доводиться буквально переболіти... З численних я вибрав кілька, що увиразнюють різні роки, що творили своєрідну епоху на зламі ХХ – початку ХХІ ст. Йдеться про період від 1980-го до 2015 рр., на які й припали наші зустрічі й бесіди «без парасолі». Бо ми вірили один одному. Що казав один, то вбирав у схованку пам'яті інший. Кожний з нас добре усвідомлював: перша-ліпша зустріч може бути, а може й не бути... Так сталося, що упродовж 1993 – 2013 рр. авторові цих рядків судилося працювати у вищих школах Слупська, Кошаліна та Ченстохови. Не один раз і не два сон накривав мене білим покривалом у стінах гостинної хатки подружжя Мушинків, бо вже не було сил їхати далі від Пряшева – нічка темна все втопила... Рятівним острівцем вона була особливо для 13-річного сина; Іван довго розглядав книжкові скарби господаря, власне, допоки біля них не зламала його втома... Ні, це не відійде в забуття, власне, допоки б'ється серце в грудях! З потиском правиці – теплінь спомину зі знаком «тепер і зараз!»

Зміст автографів з-під пера Миколи Мушинки, як правило, багатий на ремінісценції, роздуми з ретроспекціями. Останні спричиняли підступ до з'ясування істини, сказати б, крізь призму «критики раціонального розуму» (І. Кант). Той чи інший текст нерідко дивує та водночас приваблює зумисне зримим авторським втручанням у перебіг тих подій, про які він згадує, коментує, оцінює. У такий спосіб дослідник вміло засвідчує своє ставлення до нарративного акцентування. Мимоволі впадає в око відвертість позиції, світобачення автора

твердження, прочитання ним конкретного факту, вказаної події, осмисленого явища, визначеної тенденції, сформульованої закономірності. Звідси – нерідко болісне переживання вченого за долі українців у світах і передусім – на землі Шевченкової Вітчизни. Либонь, цю рефлексію окреслив Дмитро Павличко у вірші «Пастух» – посвяті Миколі Мушинці: Благословенне будь, його життя, / Розірване і зцілене, як рана. / Так переходить біль у сьяття! – / Україно болісна й кохана!»

Автографи Миколи Мушинки охоплюють суцільний період, віддзеркалюючи значну часову відстань – понад два десятиліття нашої співпраці і ширше – творчої взаємодії. Про це свідчить ще один лаконічний вислів, що своєрідною стрічкою обрамлює знаковість (звісно, кажу про себе) кожної нашої зустрічі: «Другові Миколі Зимомрі цю чергову книжку започаткованих ним «Колес» дарують упорядниці (Магда Мушинка) та Микола Мушинка. Пряшів, 23.6. 2014 р.».

Що примітне для дарчих написів Миколи Мушинки? Насамперед – не величальна дикція чи показна інтенція, а об'єктивна заглибленість в ситуативне значуще начало. Тому воно не розмите, а цілісне, психологічно мотивоване й достовірне. Без сумніву, автографи Миколи Мушинки творять цінний причинок до його творчого набутку загалом. Без сумніву, кожний його складник примітний передусім з огляду на проблему вивчення моделі мислення вченого зі світовим ім'ям.

Хай зозуля науке Ювілярові: МНОГАЯ ТА БЛАГАЯ ЛИТ! AD MULTOS ANNOS!

У статті йдеться про дарчі написи на подарованих Миколою Мушиною книгах. Ці автографи відзначаються теплими братерськими почуттями. Вони становлять великий інтерес для книголюбів.

Ключові слова: автографи, книги, книголюби, дарчі написи, лаконічність вислову, Микола Мушинка.

Nicholas Zymomrya, Doctor of Philology, Professor. (Drohobych) Mykola Mushynka's autographs: the question of the essence of the intellectual foundations of dialogue (To the 80th anniversary of the birth of Mykola Mushynka)

The article refers to the donation inscriptions on Mykola Mushynka's donated books. These autographs are marked by warm brotherly feelings. They are of great interest for book lovers.

Keywords: autographs, books, bibliophiles, donation inscriptions, concise statement, Mykola Mushynka.

М. П.Ткачук, д-р філол. наук, проф. (Тернопіль)

І. М. Зимомря, д-р філол. наук, проф. (Ужгород)

Змістова значущість творчих пріоритетів

(До 70-річчя від дня народження Миколи Зимомрі)

Ювілейна подія кожної людини містить сполуку різних складників, що мають оптимальну основу для взаємодії конкретної особи з довкіллям, власне, як у безпосередньому сенсі, так і переносному значенні. Адже така подія виражає, сказати б, інтимну суб'єктивність, що, у свою чергу, відображає світ людської душі. Звідси – розуміння життя не як декорації руху, а передусім – сутності його мистецтва. Мабуть, тому німецький мислитель Вільгельм Вундт (1832 – 1920), творець багатотомної праці «Психологія народів», вбачав у мистецтві «все те, що людина носить у собі як враження довколишнього світу і як свої власні порухи» («Основи мистецтва» (1910). Зрозуміло, йдеться про певне співвіднесення пізнаних, а не уявно результативних фактів з проекцією на діалог між однодумцями. Тут архітектура осмисленого наближення до істини спирається на аргументованій діалогічності та її стихії.

В аналогічному зосередженні автори цих рядків спостерегли однозначно орієнтовні лінії, що дають можливість розгледіти постійну домінанту стосовно життєвого і творчого шляхів доктора філологічних наук, професора Миколи Зимомрі. Без перебільшення можемо стверджувати: діалог з ним був, як правило, безперервним, якщо не постійним, в окремі періоди нашої співпраці. Це наклало свій знак на дискурсивну практику, тональність, на